

HITRA KOMMUNE

Teknisk sektor

Melding om vedtak

Justis- og beredskapsdepartementet
Rednings- og beredskapsavdelingen

Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Dato
13.02.2014

Deres ref.
13/7865 - VB

Vår ref. / Arkivkode
2014/249-3 / M74

Saksbehandler
Dag Robert Bjørshol

Høring - rapport fra arbeidsgruppe som har vurdert brann- og redningsvesenets organisering og ressursbruk

Vedtaket kan påklages til kommunen. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne meldingen kommer frem.

Rett utskrift bekreftes.

Med hilsen

Dag Robert Bjørshol
Kommunalsjef/ brannsjef

Kopi til:

Arkiv: M74
Saksmappe: 2014/249-2
Saksbehandler: Dag Robert Bjørshol
Dato: 04.02.2014

Høring - rapport fra arbeidsgruppe som har vurdert brann- og redningsvesenets organisering og ressursbruk

Utvalg	Møtedato	Utvalgsaknr.
Formannskapet 2011-2015	11.02.2014	17/14
Teknisk komite 2011-2015	11.02.2014	21/14

Vedlegg: www.regieringen.no/html?id=747757

Saksprotokoll i Teknisk komite 2011-2015 - 11.02.2014

Behandling:

Vedtak:

Hitra kommune tar fremlagt dokument «Høring - Rapport fra arbeidsgruppe som har vurdert brann- og redningsvesenets organisering og ressursbruk» til orientering.

Hitra kommune registrerer at kommunene fortsatt skal ha hovedansvaret for å etablere og drifte landets brann- og redningstjeneste. Dette innebærer at det enkelte kommunestyre også må ha mest mulig reell styringsmyndighet over tjenesten og som en konsekvens av dette søke organiseringer som ivaretar dette perspektivet best mulig.

Hitra kommune er komfortabel med dagens organisering av kommunens akuttberedskap ut i fra etatens håndtering av større og mindre hendelser. Kommunens brann- og redningstjeneste har gjennom tid dokumentert rask responstid, lokalkunnskap, lokalt lederskap og handlekraft ved sin tjenesteutførelse. Storbrannen på Frøya 29.01.2014 dokumenterte også fullt ut de lokale brann- og redningstjenestene evner å håndtere/ samvirke over kommunegrenser og faggrenser med andre brannvesen/ frivillige/ sivilforsvar/ politi/ Røde Kors/ militæret/ osv.

Hitra kommune er videre klar over at opprettelse av større fagmiljø vil være fordelaktig innenfor delelement innenfor tjenesten som eksempelvis brannsyn hvor enkeltkommuner opererer med små deltidsstillinger. Videre har det vært ønskelig med et samarbeid for å ivareta spesielle beredskapsfunksjoner som eksempelvis forurensing. Kommunene i Sør-Trøndelag har løst dette behovet via etablering av samarbeidsorganet IUA- Sør-Trøndelag. For å ivareta lokale/ regionale samarbeidsløsninger ytterligere har kommunene i Orkdalsregionen utarbeidet en fagrapport brann som foreslår en organisasjonsmodell som i langt større grad avveier geografi/ lokalkunnskap/ nærhet/ lokalpolitisk styring og behovet for større fagmiljøer/ effektivisering, enn fremlagt rapport fra den sentrale arbeidsgruppen. Denne samarbeidsløsningen omfatter 9 kommuner med til sammen 40.000 innbyggere.

Likedan er Hitra kommune redd for at en sentralisert tjeneste vil medføre økt byråkratisering av beslutningsprosesser og utløse uklare ansvarsforhold. Dette vil gi dårligere reell beredskap og motivasjon med den konsekvens at tjenestetilbudet og beredskap lokalt forvitres. I dette ligger også en fare for forringelse av det lokale engasjementet og idealismen/ dugnadsånden relatert til deltakelse i de lokale brann- og redningstjenestene.

Ut i fra dette fraråder Hitra kommune at modell 1 blir innført for organisering av en fremtidig brann- og redningstjeneste som foreslått av arbeidsgruppen. Hitra kommune ønsker heller vektlegging av modell 3 men da under en klar forutsetning av at dette er en frivillig organisering som må vurderes og eventuelt vedtas i det enkelte kommunestyre.

Vedtaket begrunnes i frykt for et sentralisert tjenestetilbud som forringer tjenestens innhold i distriktskommunene, økt byråkratisering av tjenesten, forringelse av lokalt engasjement, tap av lokalgeografisk kunnskap, redusert nærhet til hendelser, lengre responstid samt reduserte muligheter for Hitra kommunestyre til å styre tjenestens innhold etter lokale behov

Enstemmig.

Saksprotokoll i Formannskapet 2011-2015 - 11.02.2014

Behandling:

Vedtak:

Hitra kommune tar fremlagt dokument «Høring - Rapport fra arbeidsgruppe som har vurdert brann- og redningsvesenets organisering og ressursbruk» til orientering.

Hitra kommune registrerer at kommunene fortsatt skal ha hovedansvaret for å etablere og drifte landets brann- og redningstjeneste. Dette innebærer at det enkelte kommunestyre også må ha mest mulig reell styringsmyndighet over tjenesten og som en konsekvens av dette søke organiseringer som ivaretar dette perspektivet best mulig.

Hitra kommune er komfortabel med dagens organisering av kommunens akuttberedskap ut i fra etatens håndtering av større og mindre hendelser. Kommunens brann- og redningstjeneste har gjennom tid dokumentert rask responstid, lokalkunnskap, lokalt lederskap og handlekraft ved sin tjenesteutførelse. Storbrannen på Frøya 29.01.2014 dokumenterte også fullt ut de lokale brann- og redningstjenestene evner å håndtere/ samvirke over kommunegrenser og faggrenser med andre brannvesen/ frivillige/ sivilforsvar/ politi/ Røde Kors/ militæret/ osv.

Hitra kommune er videre klar over at opprettelse av større fagmiljø vil være fordelaktig innenfor delelement innenfor tjenesten som eksempelvis brannsyn hvor enkeltkommuner opererer med små deltidsstillinger. Videre har det vært ønskelig med et samarbeid for å ivareta spesielle beredskapsfunksjoner som eksempelvis forurensing. Kommunene i Sør-Trøndelag har løst dette behovet via etablering av samarbeidsorganet IUA- Sør-Trøndelag. For å ivareta lokale/ regionale samarbeidsløsninger ytterligere har kommunene i Orkdalsregionen utarbeidet en fagrapport brann som foreslår en organisasjonsmodell som i langt større grad avveier geografi/ lokalkunnskap/ nærhet/ lokalpolitisk styring og behovet for større fagmiljøer/ effektivisering, enn fremlagt rapport fra den sentrale arbeidsgruppen. Denne samarbeidsløsningen omfatter 9 kommuner med til sammen 40.000 innbyggere.

Likedan er Hitra kommune redd for at en sentralisert tjeneste vil medføre økt byråkratisering av beslutningsprosesser og utløse uklare ansvarsforhold. Dette vil gi dårligere reell beredskap og motivasjon med den konsekvens at tjenestetilbudet og beredskap lokalt forvitres. I dette ligger også en fare for forringelse av det lokale engasjementet og idealismen/ dugnadsånden relatert til deltakelse i de lokale brann- og redningstjenestene.

Ut i fra dette fraråder Hitra kommune at modell 1 blir innført for organisering av en fremtidig brann- og redningstjeneste som foreslått av arbeidsgruppen. Hitra kommune ønsker heller vektlegging av modell 3 men da under en klar forutsetning av at dette er en frivillig organisering som må vurderes og eventuelt vedtas i det enkelte kommunestyre.

Vedtaket begrunnes i frykt for et sentralisert tjenestetilbud som forringer tjenestens innhold i distriktskommunene, økt byråkratisering av tjenesten, forringelse av lokalt engasjement, tap av lokalgeografisk kunnskap, redusert nærhet til hendelser, lengre responstid samt reduserte muligheter for Hitra kommunestyre til å styre tjenestens innhold etter lokale behov

Enstemmig.

Innstilling:

Hitra kommune tar fremlagt dokument «Høring - Rapport fra arbeidsgruppe som har vurdert brann- og redningsvesenets organisering og ressursbruk» til orientering.

Hitra kommune registrerer at kommunene fortsatt skal ha hovedansvaret for å etablere og drifte landets brann- og redningstjeneste. Dette innebærer at det enkelte kommunestyre også må ha mest mulig reell styringsmyndighet over tjenesten og som en konsekvens av dette søke organiseringer som ivaretar dette perspektivet best mulig.

Hitra kommune er komfortabel med dagens organisering av kommunens akuttberedskap ut i fra etatens håndtering av større og mindre hendelser. Kommunens brann- og redningstjeneste har gjennom tid dokumentert rask responstid, lokalkunnskap, lokalt lederskap og handlekraft ved sin tjenesteutførelse. Storbrannen på Frøya 29.01.2014 dokumenterte også fullt ut de lokale brann- og redningstjenestene evner å håndtere/ samvirke over kommunegrenser og faggrenser med andre brannvesen/ frivillige/ sivilforsvar/ politi/ Røde Kors/ militæret/ osv.

Hitra kommune er videre klar over at opprettelse av større fagmiljø vil være fordelaktig innenfor delelement innenfor tjenesten som eksempelvis brannsyn hvor enkeltkommuner opererer med små deltidsstillinger. Videre har det vært ønskelig med et samarbeid for å ivareta spesielle beredskapsfunksjoner som eksempelvis forurensing. Kommunene i Sør-Trøndelag har løst dette behovet via etablering av samarbeidsorganet IUA- Sør-Trøndelag. For å ivareta lokale/ regionale samarbeidsløsninger ytterligere har kommunene i Orkdalsregionen utarbeidet en fagrapport brann som foreslår en organisasjonsmodell som i langt større grad avveier geografi/ lokalkunnskap/ nærhet/ lokalpolitisk styring og behovet for større fagmiljøer/ effektivisering, enn fremlagt rapport fra den sentrale arbeidsgruppen. Denne samarbeidsløsningen omfatter 9 kommuner med til sammen 40.000 innbyggere.

Likedan er Hitra kommune redd for at en sentralisert tjeneste vil medføre økt byråkratisering av beslutningsprosesser og utløse uklare ansvarsforhold. Dette vil gi dårligere reell beredskap og motivasjon med den konsekvens at tjenestetilbudet og beredskap lokalt forvitres. I dette ligger også en fare for forringelse av det lokale engasjementet og idealismen/ dugnadsånden relatert til deltakelse i de lokale brann- og redningstjenestene.

Ut i fra dette fraråder Hitra kommune at modell 1 blir innført for organisering av en fremtidig brann- og redningstjeneste som foreslått av arbeidsgruppen. Hitra kommune ønsker heller vektlegging av modell 3 men da under en klar forutsetning av at dette er en frivillig organisering som må vurderes og eventuelt vedtas i det enkelte kommunestyre.

Vedtaket begrunnes i frykt for et sentralisert tjenestetilbud som forringer tjenestens innhold i distriktskommunene, økt byråkratisering av tjenesten, forringelse av lokalt engasjement, tap av lokalgeografisk kunnskap, redusert nærhet til hendelser, lengre responstid samt reduserte muligheter for Hitra kommunestyre til å styre tjenestens innhold etter lokale behov

Bakgrunn for saken

Justis- beredskapsdepartementet sender på høring Rapport fra en nedsatt arbeidsgruppe som har vurdert brann- og redningsvesenets organisering og ressursbruk (Brannstudien).

Utsendt høringsbrev er datert 13.12.2014 og høringsfristen er satt til 17. februar 2014.

Saksopplysninger

Hitra kommune har mottatt fra Justis- og beredskapsdepartementet følgende høringsbrev datert 13.12.2014:

Høring - Rapport fra arbeidsgruppe som har vurdert brann- og redningsvesenets organisering og ressursbruk

Justis- og beredskapsdepartementet sender på høring Rapport fra arbeidsgruppe som har vurdert brann- og redningsvesenets organisering og ressursbruk (Brannstudien).

Justis- og beredskapsdepartementet ga 5.oktober 2012 Direktoratet for Samfunnssikkerhet og beredskap i oppdrag å opprette og lede en arbeidsgruppe som skulle utrede hvordan de samlede ressursene i brann- og redningsvesenet kan utnyttes best mulig, og i samhandling med andre beredskapsaktører. Arbeidsgruppens rapport ble levert til departementet 2.desember 2013. Hovedanbefalingen til arbeidsgruppen er å organisere brann- og redningsvesenene fylkesvis, slik at det blir 18 eller 19enheter, avhengig av om Oslo og Akershus blir en felles enhet eller ikke.

Rapporten, og to samfunnsøkonomiske analyser som arbeidsgruppen har innhentet, er tilgjengelig på Justis- og beredskapsdepartementets hjemmesider under høringer: www.regjeringen.no/html?id=747757.

En liste over høringsinstansene følger vedlagt. Justis- og beredskapsdepartementet ber adressatene om å forelegge rapporten for berørte underliggende organer, foreninger eller organisasjoner på eget område, dersom disse ikke er oppført på listen.

Departementet ønsker også å få informasjon om eventuelle andre aktører som bør få anledning til å uttale seg om rapporten.

Høringsfrist er 17. februar 2014.

Høringssvarene sendes fortrinnsvis på e-post til postmottak@d.de.no, eventuelt som vanlig post til Justis- og beredskapsdepartementet, Rednings- og beredskapsavdelingen.

Følgende anbefalinger fremkommer fra arbeidsgruppen

ANBEFALING

På bakgrunn av de vurderingene og analysene som er foretatt, anbefaler en samlet arbeidsgruppe modell 1 for organisering og dimensjonering av fremtidens brann- og redningsvesen og nødalarmeringstjenesten for brann.

Modellen er fremtidsrettet, noe som har vært viktig for arbeidsgruppen, og den vil møte fremtidens utfordringer og samfunnets behov på en god måte. Arbeidsgruppen mener ny modell vil legge et bedre grunnlag for å kunne nå de nasjonale målene i st.meld. nr. 35 (2008–2009) *Brannsikkerhet*. Ved å etablere større og mer ensartede organisasjoner vil dette også bedre samvirke og samarbeid med andre aktører. Brann- og redningsvesenenes blir større og mer lik andre aktørers ansvarsområder.

Arbeidsgruppen mener at større brann- og redningsvesen vil legge forholdene til rette for at de forbyggende oppgavene kan utføres mer målrettet og effektivt. Det vil bli større kompetansemiljøer, og den forebyggende aktiviteten kan systematiseres i større grad. De lokale behov for beredskapsordninger vil bli ivaretatt ved at krav om responstid innføres, og der innsatstiden blir det største elementet. Førsteinnsatsen vil medføre en lokal tilhørighet, hvor lokalkunnskap blir ivaretatt, samtidig som de lokale ordningene kan systematiseres og samkjøres i mye større grad under felles ledelse. Arbeidsgruppen mener også at samarbeid om den lokale beredskapen i grenseområdene mellom de nye brann- og redningsvesenene vil bli bedre.

Innføringen av Nødnett i alle kommunene og i brann- og redningsvesenene understøtter arbeidsgruppens anbefaling. Nødnett er et viktig verktøy for den kommunale brann- og redningsberedskapen fremover.

Det regionale behovet for beredskapsordninger vil etter arbeidsgruppen mening bli bedre. Vurderingen av tilleggsinnsatsen, i form av mannskaper og utstyr, vil bli mer helhetlig og basert på bedre risikobetraktninger under felles ledelse. Tilleggsinnsatsen vil kunne bli plassert der

risikoen og behovet er størst. Arbeidsgruppen ser likevel at modellen kan medføre utfordringer med tanke på tilstedeværelse i den kommunale forvaltning og kunnskap om lokale forhold hos administrasjon og ledelse. Som det fremgår av rapporten, har arbeidsgruppen sett det som viktig at brann- og redningsvesenet på en del områder involveres i de beslutninger kommunene fatter. Videre vil en regionalisering medføre en distanse til kommunene som eiere, slik at det kan bli en utfordring i forhold til formelle styringsprosesser. Arbeidsgruppen mener at dette kan kompenseres gjennom å ha funksjoner i brann- og redningsvesenene mot kommunene med særlige oppgaver for å ivareta dette.

Arbeidsgruppen ser også at modellen kan innebære noen negative konsekvenser på grunn av de store geografiske avstandene i noen fylker. Dette kan motvirkes gjennom god ledelse, organisering og teknologi internt i brann- og redningsvesenet.

Arbeidsgruppa har vurdert 3 ulike modeller for organisering av en fremtidig brann- og redningstjenesten.

Modell 1 følger fylkesgrensene og innebærer at det blir 18-19 brann- og redningsvesen, avhengig av om Oslo og Akershus skal være selvstendige eller slås sammen.

Modell 2 innebærer en organisering som skal dekke minst 100.000 innbyggere eller følge fylkesgrensene, modellen skal ikke komme i strid med allerede etablerte administrative grenser.

Modell 3 innebærer en organisering som sikrer at et brann- og redningsvesen dekker minst 20 000 innbyggere.

ARBEIDSGRUPPEN HAR FØLGENDE KOMMENTARER OM DIMENSJONERING AV MODELLER FOR FREMTIDENS BRANN- OG REDNINGSTJENESTE

Gjennomgangen i del III av hvilke oppgaver arbeidsgruppen mener et fremtidig brann- og redningsvesen skal utføre, gir føringer for hvordan tjenestene bør organiseres, men også føringer for hva organisasjonen må fylles med av antall ansatte, utstyr og kompetanse.

Lovkravene legger opp til en dimensjonering hvor det er de lokale forholdene og risikoene som må være førende, basert på de oppgavene som brann- og redningsvesenene skal utføre. Denne typen rammestyring gir reell handlefrihet og et utgangspunkt for en effektiv utnyttelse av ressursene.

Mulighetene for helhetsløsninger på tvers av etatsgrenser eller forvaltningsnivåer vil også kunne styrkes. På bakgrunn av de modellene for organisering som er analysert ovenfor, mener arbeidsgruppen at de nye brann og redningsvesenene/kommunene i større grad enn i dag selv må kunne vurdere hvordan tjenesten skal dimensjoneres. Dette begrunnes med at modellene vil gi bedre faglige forutsetninger for dette. Likevel er arbeidsgruppen klar på at modell 3, som er en justering av dagens organisering, ikke i like stor grad gir de nødvendige forutsetningene. Modellen gir ikke gode nok rammer for å utvikle kompetanse og etablere kompetansemiljøer på flere av de oppgavene som arbeidsgruppen ser på som viktige for å kunne vurdere risiko og tiltak. Modell 1 og 2 vil i mye større grad sikre kompetanse og forståelse slik at behovet for ressurser synliggjøres, og slik at ressursene disponeres på en god og effektiv måte.

Arbeidsgruppen legger i utgangspunktet til grunn at ressursene forblir uendret. Av mandatet fremkommer det at arbeidsgruppen skal komme med forslag til hvordan de samlede ressursene som brukes på dette området, kan utnyttes best mulig.

Arbeidsgruppen ser det likevel som viktig å påpeke at friheten til selv å vurdere dimensjoneringen forutsetter at tjenesten tilføres tilstrekkelige ressurser.

Hovedprinsippet for finansiering av kommunesektoren er rammefinansiering, hvor kommunene i hovedsak finansieres gjennom frie inntekter. Kommunens utgifter til brann- og redningsvesenet dekkes av disse inntektene, bortsett fra feiertjenesten som dekkes gjennom gebyr. Det er ingen øremerkede tilskudd til denne typen tjeneste.

Målkonflikt mellom forebygging, beredskap og økonomi er kjente utfordringer. Kommunene har en rekke krav om ytelser til befolkningen, og ytterligere krav i fremtiden, særlig på helseområdet, vil kunne aktualisere dette i enda større grad. Dette vil kunne medføre enda større fokus på å gjøre tjenestene mer kostnadseffektive.

HVORDAN KOMMUNENE KAN SAMARBEIDE

Arbeidsgruppen har også presisert at den ikke vil komme med betraktninger om hvilken måte kommunene skal samarbeide på. Dette er i utgangspunktet opp til kommunene selv å avgjøre. Likevel vil arbeidsgruppen fremheve at det i kommuneloven kapittel 5, 5A og 5B er regulert tre modeller for interkommunalt samarbeid. Dette er samarbeid etter kommuneloven § 27, vertkommunesamarbeid og samarbeid i samkommune. Arbeidsgruppen vil derfor anbefale at det foretas en gjennomgang av aktuelle typer samarbeid både etter kommuneloven og IKS-loven, som hjelp for kommunene ved deres valg av samarbeidsløsninger.

Vurdering

Saksbehandler velger ikke å vedlegge dokumentasjonen utredninger men henviser til Justis- og beredskapsdepartementets hjemmesider under høringer: www.regjeringen.no/html?id=747757

Dette grunnet mengden utredninger/ dokumenter som følger saken. Saksbehandler vil allikevel betone den korte høringsfristen, utsendt høringsdokument er datert 17.12.2013 med satt frist 17.02. 2014 på en sak som har så vidt vidtrekkende konsekvenser for kommunenes tjenesteproduksjon, samt selvsagt også for sikkerheten for befolkningen i hele KommuneNorge.

Mandatet arbeidsgruppa er tildelt åpner ikke for flytting av ansvaret for å etablere og drifte brann- og redningsvesenet. Oppgavene skal dermed fortsatt være et kommunalt ansvar og for en kommunal tjeneste som skal forebygge og håndtere hendelser, er det etter saksbehandlers mening viktig at tiltakene er best mulig lokalt forankret og samtidig basert på lokale forhold. Dette spesielt i fylker med store avstander og geografiske forskjeller.

Med basis i den fremtidige ansvarsfordelingen må også en fremtidig organisering av brann- og redningstjenesten føles komfortabel for kommunens høyeste politiske nivå. Med fortsatt ansvar for egne innbyggers personsikkerhet innenfor kommunegrensene, må politisk nivå etter saksbehandlers mening ha den reelle styringsmyndigheten relatert til tjenesten. Med ansvaret må også myndigheten følges. **Politisk nivå må selv vurdere hvorvidt de interkommunale samarbeidene kommunen i dag deltar i gir tilstrekkelig direkte styringsmuligheter for Hitra kommune rent politisk.**

Saksbehandler er fullt ut klar over at kompetanse er en nøkkelfaktor innenfor det meste av kommunenes tjenesteproduksjon, dette gjelder ikke minst innenfor brann- og redningstjenesten. Første bud for å kunne få tilført denne kunnskapen er utdanning og det er en kjent sak at lokale brannvesen har store problemer med å få tildelt utdanningsplasser ved Norges Brannskole grunnet begrensninger i kapasitet. Drift av brannskolen er et ansvar som et tillagt departementet som har videre delegert opplæringsansvaret til Direktoratet for Samfunnssikkerhet og beredskap. At man sentralt etterlyser bedret kompetanse i lokale brannvesen når utdanningen som sentrale myndigheter har ansvaret for ikke fyller behovene, synes merksnodig på saksbehandler.

Samling av kompetanse for å skape fagmiljøer var også en tematikk under utredningen «Samarbeid i Orkdalsregionen – fagrapport brann». Det ligger en klar begrensning i «ensomme» stillinger med plikt til også å iverksette tiltak mot egen arbeidsgiver dersom tilstanden i kommunens egne særskilte brannobjekt ikke har ønsket standard. I fagrapport brann lå det innebakt et løsningskonsept for økt kompetanse med et regionalt samarbeidstilsnitt som samtidig tok opp i seg nærhet til kundeporteføljen og den enkelte kommunens politiske nivå. Et konsept som skissert i utredning Orkdalsregionen er etter saksbehandlers mening bedre tilrettelagt for vår region enn et stort brannvesen med tyngdepunkt Trondheim. Kundegrunnlaget i konstellasjon orkdalsregionen ble definert til ca. 40.000 innbyggere.

Saksbehandler har registrert omorganisering av flere sentrale tjenester i de senere år, mest nærliggende i forhold til Brann- og redningstjenesten er politireformen. Undertegnede har registrert hvorledes politiet gjennom tid har tappet distriktene for kapasitet med de konsekvenser dette har hatt. Det synes som om det ligger en automatikk ved omorganisering at tjenester sentraliseres med konsekvens nedbygging og nedtrapping av tjenestetilbudet i distriktskommuner. Dersom spesielt store og dominerende kommuner i et fylke, jfr. Sør-Trøndelag, er deltakende i et slikt samarbeid er saksbehandler redd for at også brann- og redningstjenesten blir sentralisert ut over det som betraktes som nødvendig sett ut i fra en distriktskommunes ståsted. I dag er utvilsomt brann- og redningstjenesten i kommunene den akuttinstansen sammen med helse som nyter størst tillit i befolkningen, hvilket begrunnes både i definerte utrykningstider samt håndtering av hendelser. Politiet som akuttinstans har en vei å gå før tilliten kommer på samme nivå som hos de øvrige akuttinstansene. Saksbehandler er derfor redd for å iverksette nye store reformer innenfor beredskapen før pågående reformer er avsluttet, jfr. politireformen Videre er saksbehandler skeptisk til å skille forebyggende avdeling fra akuttberedskapen hvilket har som konsekvens at det lokale brannvesenet tappes for ytterligere fagkompetanse via sentralisering av denne spesifikke tjenesten.

Saksbehandler registrerer at fremlagt rapport omtaler mannskapsstyrken som deltidsansatte og ikke frivillige mannskaper, hvilket formelt sett helt sikkert er helt korrekt benevnelse. Dog, det er vel ingen tvil om de fleste som er i Hitra kommunes utrykningsstyrke er deltakende primært ut i fra ideelt grunnlag og ikke grunnet store lønnsutbetalinger. Den lokale forankring og idealisme som ligger nedfelt i dagens mannskapsstyrke er etter saksbehandlers mening lettest å videreføre internt på Hitra/ Frøya innen en lokal setting, kontra et sentralt konsept med utspring i en sentral organisasjon definert for vår del til Trondheim.

Den siste større hendelsen i regionen, dvs. storbrannen på Frøya, viste med all tydelighet at brannmiljøet/ politiet/ frivilligheten/ innbyggerne/ sivilforsvaret/ kommunene/ nabokommuner/ røde kors/ HV og det enkelte brannvesen sammen trer inn i situasjonene og yter den innsats som situasjonene betinger og krever ved akutt hendelser. Samtidig er det slik at det er de lokale kjentfolkene som utøver ansvaret ved hendelser, dvs. uten hensynstakende til noen overprøvende

instans som sitter fjernt fra hendelsen og er uten lokal kunnskap. Denne lokale forankringen stimulerer til ekstra ytelser ved behov. Ut i fra denne refleksjonen kombinert med erfaringene fra den store Frøya brannen kan ikke saksbehandler se at en større organisasjon vil bedre samvirket og samarbeidet med andre deltakende aktører, slik som det påstås i rapporten. Politisk nivå utfordres derfor spesielt til å vurdere akkurat dette elementet.

Brann- og redningstjenesten har et absolutt krav til innsatstid på henholdsvis 10 minutter til noen særskilte brannobjekter eller områder, og 20 minutter til de øvrige delene av tettstedet. Ut over dette er det krav om at innsatstiden ikke bør overstige 30 minutter. Innsatstid dekker imidlertid bare tiden fra styrken er alarmert og til den er på stedet. Fordelen ved å ha et tidskrav i brann- og redningstjenesten er at befolkningen og nødstilte har en forutsigbar ramme for når de kan få hjelp. Samtidig er det slik at også nødvendig kompetanse stilles til disposisjon lokalt innenfor den samme tidsramme, via utrykningslederne. Det hjelper ikke med økt kompetanse på enkeltpersoner dersom denne kompetansen ikke er lokalt tilgjengelig ved hendelser. Videre er det slik at dersom det ønskes spesielle situasjonsbetingede tiltak etablert på enkeltområder i kommunen er dette lett gjennomførbart for lokalpolitisk nivå med dagens struktur og organisering av brannvesenet, dette vil neppe være like enkelt ved en større enhet som omfatter hele Sør-Trøndelag.

Nærhet, lokalkunnskap, stor innsatsstyrke, lokalt lederskap samt rask respons ved hendelser er suksesskriterier ved større og mindre hendelser etter saksbehandlers mening. Et sentralisert brannvesen med større grad av heltidspersonell vil sannsynligvis gi effektiviseringsgevinster, høyere kompetanse hos den enkelte yrkesutøver samt gi bedre fagmiljø. Men det er uansett et poeng atter å understreke behovet for nærhet ved akutte hendelser og at beslutninger tas lokalt uten at disse beslutningene trengs sanksjonering før effektivisering av en ledelse med beliggenhet utenfor den rammede kommunen. Endrede beslutningsprosedyrer kan i verste tilfelle medføre økt tidsforbruk før handling. Etter saksbehandlers mening ivaretar utarbeidet rapport om brannsamarbeidet i Orkdalsregionen bedre begge disse elementene, enn arbeidsgruppens fremlagte høringsdokumenter. I dette ligger at avveiningene mellom nærhet/ lokalkunnskap/ innsatsstyrke/ geografiske forhold stilt opp i mot behovet for tilført/økt kompetanse, effektivisering og rasjonalisering betraktes av saksbehandler å være mer reflektert og ivarettatt i konseptet fremlagt av Orkdalsregionen, enn i arbeidsgruppa utredning.

Ut i fra dette kan ikke saksbehandler se at Hitra kommune er tjent med et felles brann- og redningskorps som skissert i anbefalingen fra arbeidsgruppen. Lokale brannvesen har gjennom tid dokumentert sin berettigelse og handlekraft. Den senere tids uheldige håndtering av hendelser i akuttberedskapen nasjonalt har heller primært relatert seg til andre instanser enn brannvesene og disse instansenes sin ledelsesproblematikk. Det kan derfor, etter saksbehandlers mening, heller være relevant med en gjennomgang av den sentralt ansvars plasserte akuttberedskapen enn den lokalt forankrede. Dog ses et behov for å plassere spesielle redningstjenester i større brann- og redningsenheter, slik som eksempelvis ansvar i forbindelse med spesielle utslipp samt slukking av brann i skip.

På denne bakgrunnen fremmes saken for politisk behandling. Dette velges gjort både i formannskapet samt i fagkomiteen for best mulig lokalpolitisk forankring.